Vdekje fashizmit — Liri Popullit

Poštarina plaćena u gotovu
Taksa postale e pagueme

RILINDJA

ORGAN I FRONTIT POPULLUER TE KOSOVES E METOHIS

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО:
ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

DEL DY HERE NE JAVE:
T'EJTEN DHE TE DIELLEN

Redakcija Prishtine
RrugaEmin Duraku Nr. 1

PAJTIMET
per 1 vit 192 din
— 6 muej 96 —
— 3 muej 48 —

Dorshkrimet nuk kthehen

Odgovorni urednik XHELADIN
Drejtori pergjegjes HANA

Vjeti IV Nr. 133 | PRISHTINE, e ejte 5 Gusht 1948 | Çmimi 2 dinarë

PKJ NE LUFTEN PER JUGOSLLAVIN E RE, PER PUSHTETIN POPULLUER DHE PER SOCJALIZEM

Raport i KQ te PKJ - Referent shoku Eduard Kardel

(Vazhdon nga numri 131)

S'ka dyshim se faktori ma i randesishem ne ket drejtim asht vet fakti i egzistimit te Bashkimit Sovjetik dhe ndertimi i tij fitimtar i socjalizmit gjate 30 vjetve, tue iu perballue te gjitha sulmeve te reakcjonit imperjalist. BRSS nuk asht vetem faktori objektiv, d.m.th. mbeshtetja ma e forte e zhvillimit socjalist, por edhe faktori subjektiv, d.m.th. ai, me vet zhvillimin e vet dhe fitoret e veta meson praktikisht miljona e miljona njerez ne mbare boten, i zhduk ne praktike shpifjet kundra komunizmit, e zhduk frigen nga komunizmi, i tregon prioritetet e shoqnis socjaliste mbi ate kapitalist. Prandaj, do t'ishte e padrejte me mendue se sot klasa puntore, ne lufte per rreximin e kapitalizmit i ka te gjithe ato edhe te njajta veshtiresi me te cilat ka luftue klasa puntore revolucjonare e Rusis cariste ne lufte per Tetorin dhe ne ndertimin e ma-vonshem socjalist. Egzistimi 30 vjeçar i Bashkimit Sovjetik dhe sukset e tij kane qene ke na nji faktor jashtzakonisht i fuqishem ne luften e Partis per terheqjen e pjesve te konsiderueshme te turmave punuese, veçanerisht te katundaris punuese dhe t'inteligjences, ne pozitat e klases puntore.

Ky rol asht shprehe ma teper gjate *luftes* ne perleshje kundra agresionit fashit kundra Vendit t'one. Fuqija e pathyeshme e Armates Sovjetike, perballimi i sukseseshem i barreve te veshtira te luftes, qe i asht dashte me i pesue pulli sovjetik, i bashkuem rreth Partis se vet dhe shokut Stalin, dhe vetedija e gjalle e çdo njeriu t'one puntor dhe patrioti se lufta dhe fitorja e Bashkimit Sovjetik dhe armates se tij ka qene nji faktor i pare dhe vendimtar i fitores se popujve te Jogosllavis ne lufte per pamvaresin kombetare, — e gjithe kjo e ka ndihmue pa mase Partin t'one, qe ne shtresat popullore t'i largoje frigesimet, qe ishin rezultat i aktivitetit shpifes shumvjeçare te fuqive reakcjonare ne lufte kundra klases puntore dhe Partis Komuniste. Gogoli i socjalizmit — komunizmi, siç e ka paraqite propaganda reakcjonare para shtresave te popullit, ka pushue me qene gogol per pjesen e madhe te turmave t'ona punuese.

N'anen tjeter, zhvillimi i matejshem i krizes se pergjithshme te sistemit kapitalist, procesi i kalbjes se sistemit kapitalist u asht ba ma i kjarte shtresave te gjana popullore. Maska pseudo-demokratike e regjimit kapitalist asht komprometue kryekeput.

Te gjitha keto jane reflektue ne syt e turmave popullore ne nji drite edhe ma te forte, jane reflektue ne zhvillimin e vet te Jugosllavis se vjeter. Tashma kemi thane se Jogosllavija e vjeter ka qene burim i antagonizmave te mbrendeshme dhe se ky fakt i ka hjedhe qarqet sunduese te Jugosllavis se vjeter nga nji krize politike ne tjetren. Ne syte e turmave popullore jane komprometue te gjitha format e regjimit te klases se borgjezis, nga demokracija e borgjezis e deri ke diktatura monarko-fashiste. Ne fillim, dhe gjate luftes, turmave popullore u asht ba i kjarte aq ma teper roli trathtar i klikave sunduese te Jugosllavis se vjeter kapitaliste.

Athue s'asht e kjarte se nen kushtet e ketilla dhe me anen e politikes se drejte te Partis Komuniste asht dashte qe te zhvillohet nji aleance e gjane dhe e forte e klases puntore me turmat tjera punuesa nen udheheqjen e Partis Komuniste dhe se bash ne saje te kesaj Partija ka muejt me i korre fitoret kaq te mdhja? Athue s'asht e kjarte se ne saje bash te ketij fakti dhe t'udheheqjes se drejte organizative te Partis, Vendi i jone, mbas çlirimit, ka muejte me shkue me nji rithem aq te shpejte ne rrugen e ndertimit socjalist?

Neve na kritikojne se Partija e jone e ka nençmue rolin e klases puntore dhe te Partis Komuniste ne lufte per socjalizem. Kjo konkluze bahet, e para, ne bazé te disa formave specifike te ndertimit te Partis s'one dhe te punes se Partis ne Vendin t'one, dhe e dyta, ne baze te nji citati te shkeputun nga fjalimi elektoral i shokut Tito.

Persa i perket rastit te pare, asht fole ne referatet e maparshme dhe une nuk due t'a perseris. Ato forma jane krijue ne kushtet t'ona konkrete, e çka asht ma e randesishme me ato forma organizimi dhe puneje, Partija e jone ka dale fituese dhe bash ato kane kontribue per perforcimin e rolit udheheqes te klases puntore dhe t'avangardes se saje ne lufte per socjalizem. Perveç kesaj, ketu nuk asht fjala per principet organizative bolshevike, mbi te cilat asht ndertue Partija e jone si paralufte ashtu gjate saje dhe mbas saj dhe, pikrisht ata e kane ba te mundeshem qe Partija e jone t'a ndertoje nji fuqi t'atille monolite sikurse asht, por ketu asht fjala vetem per kete ase ate forme specifike n'aplikimin e ketyne principeve.

E persa i perket rastit te dyte, due t'iu terhjeke verejtjen ne citatin e Leninit te cilin e vuna ne dukje pak ma pare. Ne ket citat Lenini e numron gjithashtu si aleate te proletarjatit ne revolucjonin socjalist katundarin, tue mos e caktue ma perpiknisht, se per te cilen katundari asht fjala ketu. Ne qofte se ndonjeni do te donte me thane se ne baze te ketij citati Lenini ka mendue edhe per borgjezin katundare, per pasaniket e katundit, ai do te shpifte kundra Leninit, sepse e din gjithkush se per çfare katundarije ka mendue ai me ket rast. Deri diku e njajta gja asht edhe me citatin e fjalimit te shokut Tito. E gjithe puna e shokut Tito dhe fjalimet e artikujt e tij te tjere te shumte — bile edhe vet fjalimi i cituem, ne te cilin ai, ne rend te pare, e ven, ne dukje klasen puntore, mandej aleancen e puntorve dhe te katundarve, e ma ne fund katundarin — tregon kjartazi se shoku Tito dhe Komiteti Qendruer i Partis s'one jo vetem se nuk e kane nençmue kurre rolin udheheqes te klases puntore ase te Partis Komuniste, por perkundrazi, gjithmone bash ate rol e kane konsiderue si parokushtin kryesuer dhe ma te randesishem jo vetem ne revolucjonin socjalist por edhe ne kryengritjen Nacjonal - çlirimtare. Me te vertete asht e pakuptueshme se si mund t'i mveshet nji gabim i ketille bash udheheqesis s' asaj Partije Komuniste e cila, gjate luftes se dyte botnore, e vetmja nga te gjithe partit komuniste n'Europen e robnueme ka muejte ne mase te plote me e realizue dhe me e sigurue deri ne fund bash rolin e atille udheheqes te klases puntore me Partin Komuniste ne krye. Une mendoj, mbi faktin se a e nençmon ase jo nji parti rolin udheheqes te klases puntore dhe te Partis Komuniste dhe se a shkaperderdhet ase jo, ka qene dashte me giykue ne baze te tane politikes s'ajaj Partije dhe ne baze te rezultateve te saja konkrete, e jo vetem "ne baze te disa citateve te shkeputuna".

«Qysh ne ditet e para te kryengritjes Nacjonal - çlirimtare te 1941 neper katundet dhe qytetet e çlirueme kane linde keshillat nacjonal-çlirimtare, jo ma vetem si organe lufte te popullit kundra okupatorit, por edhe si organe pushteti ne teritorin e çliruem. Keto organe jane zhvillue ne baze te keshillare Nacjonal-çlirimtare si organe lufte te kesaj levizjeje, por turmat popullore ne teritorin e çliruem, i kane dhane formes se vjeter organizative permbajtjen e re — permbajtjen e pushtetit te ri, populluer demokratik. Tue kuptue tane randesin e keshillave nacjonal-çlirimtare per zhvillimin e kryengritjes s'armatosun kunder okupatorit, e gjithashtu edhe per izolimin e reakcjonit prej turmave te popullit, Partija e ka marre persiper per forcimin dhe zhvillimin e matutjeshem te keshillave nacjonal-çlirimtare si nji nga detyrat e veta ma te randesishmet. Ne ket menyre qysh ne shtatuer te 1941 ne te gjitha viset e çlirueme te Jugosllavis, mbi germadhat e aparatit te vjeter shtetnuer kane linde keshillat nacjonal-çlirimtare.

Asht e kjarte se keshillat nacjonal-çlirimtare kane qene gjithmone-perveç ushtris Nacjonal-çlirimtare — sheji kryesuer i sulmeve t'anmikut. Asht gja karakteristike se nji nga kerkesat ma me randesi te Drazho Mihajloviqit ka qene qysh ne tetuer te 1941 — likuidimi i keshillave nacjonal-çlirimtare dhe vendosja e organeve te vjetra te komuneve dhe nenprefekturave. Por te gjitha keto sulme t'anmikut ka e deshtue dhe keshillat nacjonal-çlirimtare kane mbete ne kambe. Perkundrazi, lufta per keshillat nacjonal-çlirimtare, lufta per mprojtjen e ketyne berthamave te para te pushtetit populluer i ka dhane Partis fuqi shum te madhe dhe i ka lidhe turmat popullore me te.

Gjate vjetve 1942-1943 keshillat nacjonal-çlirimtare e kane tregue ma se miri forcimin dhe lidhjen e vet me turmat popullore jo vetem tue mbete ne kambe me gjithe ofensivat e shumta, terorit t'anmikut dhe fushatave te shumta t'anmikut, shpifse dhe frigesimi, por edhe jane zhvillue pa pra perkah pikepamja organizative, jane perforcue dhe lidhe vertikalisht. Mbledhja e dyte e AVNOJ-it, ne nanduer 1943, ne pikepamjen principjele-organizative e perfundon procesin e lidhjes se keshillave nacjonal-çlirimtare ne sistemin e perbashket te pushtetit populluer dhe i vene themelet organizative t'aparati tij udheheqes shtetnuer.

Keto fakte kane ndihmue jashtzakonisht shum per perballimin e veshtiresive mbas çlirimit te mbare Vendit. Pushteti i ri kishte tash ma nji skelet te forte t'aparatit te ri shtetnuer, i lindun dhe i provuem ne flaken perclluese te luftes, me kuadrin e ri te provuem, i cili qysh gjate lufte ka nxjerre pervoje bukur te pasun nga puna e pushtetit populluer ne teritorin e çliruem. Kjo na ka ndihmue qe mbrenda nji kohe bukur te shkurte te kryejme pastrimin themeluerte mbeturinave t'aparatit te vjeter dhe t'a kalojme jashtzakonisht shpejte krizen tranzitore organizative. Mundemi me thane pa e teprue se ndertimi i ketij aparati te ri te pushtetit shtetnuer mbi principet e reja dhe me kuadrat e reja perfaqson nji nga fitoret t'ona ma te mdhaja, e cila nga ana e vet i ka dhane ndihmen esencjale rithmit te shpejte te rindertimit, fillimit te shpejte t'ekonomis me plan, forcimit intenziv te sektorit socjalist dhe rithmit te shpejte te ndertimit socjalist.

Tue iu pri turmave popullore ne shembjen e aparatit te vjeter te pushtetit dhe ne ngritjen e pushtetit te ri populluer, Partija e jone ka ndjeke principet themelore marksiste-lenjiniste persa i perket shtetit dhe revolucjonit, e gjithashtu edhe pervojen e pasun nga zhvillimi dhe nga puna e pushtetit sovjetik ne BRSS. Parimi themeluer i ngritjes te pushtetit t'one populluer — ky asht parim'i ngritjes se demokracis sovjetike, natyrisht tue mos u thellue ne ndryshimin persa i perket esences se klasave. Pra edhe ketu nuk asht puna te ndryshimet principjele, por te ndryshimet e formave te zbatimit te ketyne principeve. Keshillat t'ona nacjonal-çlirimtare, qysh ne ditet e para si edhe ato te sovjetve, jane ve dose si organe drejte per se drejti te zgjedhuna dhe revokuese te pushtetit populluer, si baze e perhereshme dhe e vetme e tane pushtetit shtetnuer, e tane aparatit shtetnuer". (Lenin: Veprat, XXIV, faqe 13) edhe pushteti i yne populluer, si i sovjetve, asht »bashkim, ngritje e sovjetve te vendit ne nji organizate te pergjithshme shtetnore« (Stalini: probleme te lenjinizmit, faqe 42 bot m »kultura«). Sistemi i pushtetit t'one populluer (keshillat popullore dhe kuvendet popullore, kuvendet kombetare dhe ai federativ me organet e veta egzekutuese) asht ndertue mbi parimet e unitetit te pushtetit, si ne perpjestime lokale ashtu edhe republikane e te perbashketa. Ne keshillat popullore shprehet njikohesisht vetqeverisja direkte e popullit, nepermjet perfaqesuesave te tyne

PKJ NE LUFTE PER JUGOSLLAVIN E RE, PER PUSHTETIN POPULLUER DHE PER SOCJALIZEM

marrin pjese drejte per se drejti ne punen e te gjitha degeve te qeveris dhe i kontrollojne. N'ane tjeter, pushteti i yne populluer, tue fillue nga nalte poshte asht i lidhun forte ne nji sistem te perbashket ne baze te lidhjes vertikale te disa degve te pushtetit shtetnuer dhe organet e ulta jane ne kuadrin e perkatesis s'organeve ma te nalta, te detyrueme me i krye te gjitha detyret qe iu ngarkohen. Sistemi federativ njikohesisht ne masen e plote siguron barazin nacjonale dhe kombtare, zhvillimin e gjithanshem te patrazueshem te te gjithe popujve t'one, zhvillimin e patrazueshem te kultures se tyne ne fryme te socjalizmit, me t'ale te tjera te kultures e cila perkah forma asht nacjonale, e perkah permbajtja socjaliste. Keto principe te ngritjes se pushtetit t'one populluer sipin e mundesi, ne nji ane, qe pushteti te lidhet sa ma ngushte me format e popullit dhe t'i terheqi qe sa ma teper te marrin pjese ne te gjitha deget e udheheqe-is se shtetit, e n'anen tjeter te siguroje ngritjen sistematike kualitative t'aparatit shtetnuer, permiresimin e vazhdueshem te metodave te punes dhe luften e perpraqme kundra byrokratizmit.

Nga te gjitha keto del e kjarte se sistemi demokracis popullore sic asht zhvillue ke na dhe ashtu si gjate luftes ashtu edhe mbas saje — asht nga themel i kunderti me sistemin e demokracis borgjeze. Natyrisht, n esence, edhe pushteti i borgjezis asht pushtet unik ne ... pikepamje, ne qofte se e marrim qe borgjezija asht i vetmi sundues i shtetit. Kjo sidomos shpr chet sot, kur monopolet kapitaliste e transformojne pushtetin shtetnuer ne instumentin e vet direkt. Por, ato e mshefin pushtetin e vet me t'ashtuqejtunin pushtet te ndame trish dhe me institute te demokracis borgjeze, parlament, me organe „vetqeverues" lokale, me pamvarsin e gjyqeve etj. Por njikohesisht parlamenti i tille nuk ka ndikimin e vertete ne qeverisjen e shtetit dhe borgjezija e mbane fuqishem tane pushtetin me ane t'aparatit byrokratik te shtetit, i cili asht krejtesisht i pamvarun prej popullit dhe prej parlamentit. Krejtesisht ne kundershtim me te, principi i yne i unitetit te pushtetit siguron kontrollin e popullit mbi te gjitha organet e pushtetit shtetnuer dhe te qeverisjes se shtetit".

Tue thane se ne pushtetin t'one populluer po çfaqen shum te meta, si ne permbajtjen ashtu edhe ne format e metodat e punes, shoku Kardel thekson se nuk duhet me harrue se — deri sa te zgjasi ke na lufta e klasave, anmiqet e pushtetit populluer do te gjejne kanale per me ushtrue ndikimin e vet ne te. Ne periudhen e sotshme t'ofensives per ndertimin e socjalizmit asht e domosdoshme me sigurue zgjedhjen e perfaqesuesave ma te mire te popullit punues ne keshillat popullore, njerzit e vetedijshem qe i kuptojne interesat e vertela te puntorve, te katundarve punuesa e te vorfen dhe te njerzve tjere te punes. Na presin detyra shum te mdhaja persa i perket ngritjes se matejshme organizative t'aparatit te pushtetit populluer dhe te ngritjes se metodave te tij te punes. Ne lidhje me kete ai i thekson keto detyre konkrete dhe direkte:

1) Me zhvillue dhe perforcue krahas lidhjen si horizontale te disa degve te drejtimit shtetnuer ne perpjestimin e tij me keshillin ekzekutiv populluer ashtu edhe lidhjen vertikale me udheheqesit e nalta te drejtimit te shtetit me vijen e resorit. Duhet me i kundershtue energjikisht tendences se nençmimit te dy principeve.

2) Duhet me i kushtue kujdes te veçante ngritjes organizative t'aparatit te pushtetit populluer, kalimit prej formes te ngushte kah ajo ma e zhvillueme, ashtu qe keshillat popullore te bahen udheheqes te vertete ne rrethin e vet.

3. Asht e nevojshme me i likuidue dhe me luftue pa-pra ne disa resore t'ona te ministrive kundra te gjitha çfaqjeve te formave byrokratike t'udheheqjes. Njikohesisht duhet me te ngajten vendosje me luftue kundra patriotizmit lokal qe shkakton shkeljen e principeve te bashkimit te pushtetit t'one populluer.

4) Kujdes te veçante duhet me i kushtue organizimit te mbrendshem dhe metodave t'udheheqjes te disa degve ekonomike, tue marre per baze pamvarsin maksimale operative dhe mundesin e evidences maksimale.

5) Duhet me zhvillue inicjativen e gjithanshme per ngritjen e ndertimit t'ekonomis lokale.

6) Duhet ne kohen ma t'afer me me e likuidue mbrapambetjen organizative dhe parzhvillueshmerin e organeve per planifikim prane keshillave popullore.

7) Duhet me i kushtue kujdes ma teper, se sa asht ba deri sot lir sis n'udheheqjen e shtetit dhe kursimit te gjithanshem n'aparatin shtetnuer.

8) Kujdes te veçante duhet me i kushtue ngritjes se kuadrave, shperblimit te tyne, si dhe kujdesit per kuadra pergjithesisht.

Tue fole mandej mbi luften e PKJ per ndertimin socjalist te Vendit, shoku Kardel, ma se pari u ndal ne çashtjen e luftes te Partis s'one per shpronesimin e kapitalistave te mdhaj, per arrjen ne dore te pozitave kryesore n'ekonomi dhe e permblodh me keto fjale: „çfare, pra jane rezultatet e deritashme te politikes se Partis s'one ne ndertimin te socjalismit? Qe rezultatet:

1) Sektori socjalist e ka perfshi tane industrin, tane sistemin e kreditit, transportin, tregtin e madhe dhe gadi tane tregtin e vogel;

2) Sektori kapitalist ne qytet asht kufizue ne mbeturinat te cilat nuk mujne ma me ndikue ne zhvillimin e ekonomis s'one, ndersa ne bujqesi asht, nji faktor akoma i fuqishem; pushteti populluer po ndjek ne ket pikepamje politiken e kufizimit te vazhdueshem t'elementave kapitalista ne katund:

3) Prodhimi i vogel i mallnave ne katund dhe ne qytet po lidhet me ane te kooperativizmit dhe me ane te formave te tjera te ndryshme me sektorin socjalist; sektori kooperativ ne katund asht forcue bukur fort.

4) Fuqit prodhuese te Vendit t'one jane zhvillue bukur fort; te kryemit e Planit pesvjecar po shkon mbare dhe po permiresohen kushtet e ngritjes se standarcit jetesuer te turmave popullore.

5) Me gjithe disa luhatje te kohe mbas kohe te disa shtresave te popullit punues aleanca e popullit puntuer po perforcohet, po perforcohet bashkimi i klases puntore, po forcohet bashkimi i Frontit populluer dhe roli udheheqes i Partis Komuniste;

6) Krahas me ashpersimin e luftes se klasave kundra mbeturinave te kapitalizmit, baza masovike e reakcjonit kapitalist ne Vendin t'one asht ngushtue edhe ma teper.

Te gjitha keto jane fitore shum te mdhaja te Partis s'one, te klases puntore dhe mbare popullit t'one punues. Keto fitore flasin mbi faktin se politika e Partis s'one ne lufte per ndertimin socjalist ne kushtet specifike te Vendit t'one ka qene e drejte dhe se ajo ne vijen definitive çon patjeter kah likuidimi i plote i kapitalizmit ne Vendin t'one. (Duertrokitje.)

Detyret e matutjeshme te ndertimit t'one socjalist

Perfundimet e mbrrijtuna nuk duhet me na dehe, as me na vue ne gjum. Para nesh shtrohen detyre ende te randa, e diku madje detyre edhe ma te te nderlikueme e ma te randa se ato qe i kemi krye. Detyra kryesore dhe ma e nderlikuemja, qe e kemi para nesh asht patjeter çashtja e transformimit socjalist te bujqesis s'one.

Ketu ka randesi para se kuti asht fjala per shumicen derrmuese te katundarve punuesa, ahst te proletarjatit, te cilet bashke me proletarjatin kane luftue per çlirimin e Vendit dhe per pushtetin populluer e te cilet perfaqesojne nji nga shtyllat e ketij pushteti. Kjo do te thote se transformimi socjalist i bujqesis mundet me u krye vetem ne baze te aktivitetit vullnetar dhe te vetedijshem te katundarve punuesa me ndihmen materjale dhe organizative te pushtetit populluer dhe nen udheheqjen e jashtzakonshme vigjilante dhe elastike te Partis, tue pase parasyshe se katundaret punuesa duhet te binden ne pervojen e vet mbi epersin e kesaj ase t'asaj forme te perparimit. Ne ket sektor na duhet ma teper se ne çdo vend tjeter t'i permbahemi principit qe e ka pase theksue Lenini, tue thane:

„Na kufizohemi n'ate qe asht nevoje absolute n'interesin e zhvillimit te revolucjonit: qe n'asnji menyre nuk e tejkalojne zhvillimin e turmave, por te presim derisa nga pervoja e vet ketyne turmave, nga lufta e tyne mos te linde levizja per heqjen perpara". (Lenjin, vepra XXIII, f. 252.)

Forma themelore e organizimit te katundaris s'one punuese ne rruge kah transformimi socjalist i bujqesis asht kooperativizmi bujqesuer. Ajo mund te jete forma e ketille themelore, para se gjithash, per keto arsyena:

1) Pse kooperativizmi asht organizim i njoftun per katundarin t'one, i cili — me gjithe anet negative qe kane qene karakteristike per kooperativizmin e vjeter ne Jugosllavin kapitaliste — ka traditen e vet organizative dhe ajo sot tashma e perfshin gati te tane katundarin punuese ne ket apo n'ate forme;

2) Kooperativizmi perfaqeson formen elastike t'organizimit, i cili mundet me perfshi te gjitha veprimtarit ne lamen e bujqesis; neper te munden ne menyren ma te drejte me u çfrytezue te gjitha mjetet financjare te shtetit per mekambjen e qujqesis ashtu qe keto mjete do ta forcojne sektorin socjalist ne bujqesi, nepermjet te tij mandej mundet me u zhvillue planifikimi ne bujqesi; ai asht i zoti me e ngrite sa ma teper vetedijen e katundaris punuese, tue e udheheqe neper pervoja te pasuna ne zhvillimin e bujqesis prej formave ma t'ulta te kooperativizmit, b. f., forma te shit-blemjes, deri te ajo ma e nalta e prodhimit;

3) Kooperativizmi asht ngrite mbi principet e demokracis se mbrendeshme ku vendos katundarija e organizueme punuese; prandej ky per katundaret asht garant se mekambja dhe bujqesija nuk do te shkojne rruges qe keta nuk do t'a kuptojne dhe nuk do t'a pelqejne.

Qe, keto jane arsyet per shka Partija e jone e ka marre vijen e zhvillimit te gjane te kooperativizmit, tue fillue prej formave te tij ma t'ulta deri te ato ma te nalta, si vijen kryesore te luftes s'one per transformimin socjalist te bujqesis s'one ne periudhen e sotshme. Kuptohet se ky proces asht i ngadalshem dhe do te jete i ngadalshem deri atehere kur ekonomija e jone, industrija e jone do te mundet ne menyre masovike me furnizue bujqesin me maqina e teknike. Vetem kjo do t'i krijoje kushtet per ndryshime esencjale kualitative ne ngritjen e kooperativizmit t'one kah format ma te nalta ne baze te prodhimit. Çdo insistim artificjal ne ket rruge, çdo mos kujdes i egzistences ose i mos egzistences se kushteve objektive dhe subjektive, mundet vetem me qene pune e damshme. Prandej detyra e jone e sotshme themelore ne ket fushe asht t'i zhvillojme ne menyre masovike ato forma themelore te kooperativizmit, qe u pergjigjen kushteve dhe shkalles se sotshme te vetedijes se katundarve t'one, forma qe, njikohesisht jane te pershtatshme per edukimin e katundaris s'one punuese ne frymen e detyrave te transformimit socjalist te katundit.

Te na folin me randesi tashma po e luejne kooperativat e punes, te cilat, per kah permbajtja dhe forma e tyne i afrohen tipit te kolhozve sovjetike. Padyshim kooperativat e punes te na perfaqesojne formen ma te nalte te kooperativave bujqesore, numri i tyne gjithnji po shtohet dhe ato, ekonomikisht gjithnji po forcohen. Per ket arsye disa shoke parapelqejne me nxjerre si rezultat se si na nuk kemi kurrfare nevoje per kooperativizmin e tipit te ulte, porse na, me thane te drejten kemi nevoje me i forcue kooperativat e punes. Ky mendim asht krejtesisht i gabueshem. Nuk duhet me harrue se kooperativat e punes sot po krijohen prej elementare ma perparimtare dhe ma te vetedijshem ne katund, dhe se ato, as per afer nuk e perfaqesojne levizjen e pergjithshme te katundarve. Keshtu do te shkoje per nji kohe te gjate, — deri sa katundari i yne mos te kurulldiset ne traktor. Prej kendej, sado qe kooperativat e punes te kene randesi, sado qe duhet gjithanshem me i ndihmue — prap se prap sot format e ulta kryesore te kooperativizmit bujqesuer jane ato, te cilat jane gadi sot me i pranue turmat e gjana te katundaris s'one punuese. Se kjo asht e drejte, na mesojne Lenini e Stalini, na meson pervoja e Bashkimit Sovjetik. Ne lidhje me keto detyra te kooperativizmit t'one bujqesuer, qysh ne vjetin e kaluem, asht shtrue ne rendin e dites si çashtje e ngutshme, çashtja e riorganizimit rranjesuer te kooperativave te vjetra. Aty asht shtrue çashtja ne se ne katund krijohen kooperata te tipit t'ulte, jo te lidhuna njana ma tjetren, ase te bahet nji kooperate me sektore te ndryshme. Partija e jone ka qene e mendimit se, simbas rregullit, — me gjithe keto nuk duhet me ju permbajte pa-perkulshem nji forme, — asht ma mire me pase ne katund nji kooperative bujqesore, e cila, simbas rrethanave lokale do te zhvillonte, ne pikpamjen organizative sektore te ndryshme te pamvarshme pune. Kooperata e ketille unike do te jepte mundesi çfrytezimi ma te mire te mjeteve financjare dhe bajtjen e ketyne mjeteve nga nji dege ne nji dege tjeter, çfrytezimin ma te mire te ndihmes shtetnore, çfrytezimin ma te mire te kuadrave profesjonale. ajo do te lehtesonte udheheqjen dhe planifikimin. E çka asht ma e randesishme, kooperativat e ketilla do te terheqshin te tane katundarin punuese te katundit, do t'a edukojshin ne frymen e transformimit socjalist te katundit dhe do t'a ngritshin pergatitjen e tij profesjonale. Ma vone sigurisht, — kur mbeedja ketyne kooperativave do te formojshin kushtet per kalimin kah format ma te nalta, kur shumica e katundarve do te kerkojne forma te ketilla — atehere do te çfaqet nevoja e ndamjes se tyne, por ne rrethanat t'ona te sotshme, kooperativa unike bujqesore, padyshim perfaqeson mjetin ma te pershtatshem, qe te hidhet nji hap ma tej ne rrugen e ngritjes se bujqesis dhe krijimit te kushteve per transformimin e saje socjalist. Natyrisht zhvillimi i kooperativizmit nuk ka me shkue, gja qe se sot nuk po shkon pa luftë ne rezistencen e ashper t'elementave kapitalista. Kete pune na sod po e ndiejme ne çdo hap. Lufta per zhvillimin socjalist te kooperativizmit po e shoqnon dhe do t'a shoqnoje edhe ne t'ardhmen ashpersimi i luftes se klasave ne katund. Por, nese nuk na ka shkue mendja kurr se zhvillimi i kooperativizmit socjalist do te thote „shkrimje e qete e elementave kapitalista ne socjalizem", si po na e veshin disa kritikuesa, por bash per kundrazi do te thot krijim i kushteve per likuidimin e tyne (duertrokitje).

Disa komunista te vendeve tjera po na qortojne se si politika e jone asht e tille qe jep mundesi rritjes se elementave kapitalista ne katund se ajo, me thane, i favorizon zhvillimin e tyne. Un ketu nuk do te thellohem ne çashtjen, ne se rriten apo s'rriten dhe nen çfare kushtesh mund te zhvillohen elementat kapitalista ne katundin t'one. Mbi ket çashtje do te flase nji referues tjeter. Çdo marksist e din se nga prodhimi i prones se vogel katundare, si te na ashtu edhe ne bote lindin elementat kapitalista. Por, vet konstatimi i ketille nuk asht kurrfare argumenti kundra politikes s'one ne katund. Na nuk mundemi, shpejt e shpejt me zhdukë prodhimin e tille te prones se vogel katundare, as qe natyrisht na keshillon kush. Thania, pra, praktikisht kufizohet ne dy çashtje:

1) Ne se pushteti i yne populluer ka ndjeke dhe ndjek politiken e luftimit kundra elementave kapitalista ne katund ase jo;

2) Ne se Partija e jone asht dashte me ndjeke politiken e likuidimit te kullakve si klase apo jo.

Persa i perket çashtjes se pare un nuk do te hyj ne hollesina, se mbi kete do te flasi shoku Kidriç. S'ka dyshim se kjo politika asht ndjeke konsekuentisht dhe se asht shprehe ma kjarte se ne çdo vend tjeter te demokracis popullore.

Persa i perket çashtjes se dyte, Partija e jone nuk e ka ndjeke politiken e likuidimit dhe as qe sot asht tue e ndjeke, pse asht e mendimit se kushtet e ketilla te na nuk jane pjeke ende ne periudhen e sotshme. Keto fakte nuk mund t'i ndryshoje as fjallja e citueme nga raporti i im ne' Asamblen ne rezoluten e Byros Informative te partive Komuniste, ku thuhet se kapitalizmi ne Jugosllavi asht denue me humbe, por nuk caktohet kurrfare afati se kur do te ndodhi kjo pune. Por persa i perket politikes s'one ne katund, e sidomos

(Vazhdon ne faqen e trete)

PKJ ne lufte per Jugosllavin e re, per pushtetin popullor dhe per socjalizem

luftes kundra elementave kapitalista, une dishroj me ia kujtue pervojen e sovjeteve, prej se cilës kemi mesue ma teper se prej çdo kujt tjeter. Qe se si shoku Stalin i ka pase çmue kushtet e luftes kunder elementave kapitalista ne katundet e Bashkimit Sovjetik:

„Ne vjetet 1926-1927 - thote shoku Stalin opozita e Zinovjevit Trockit me te gjithe furin e vet ia imponoi Partis politiken e ofensives se shpejte kundra kulakizmit. Partija nuk ka hy ne aventure te rezikshme, pse e ka dijte se njerzit serjoze nuk mund me lejue te luejne me ofensiva. Ofensiva kundra kulakizmit asht i dermarrje serjoze. Kete nuk duhet me e ngatrrue me deklamimin kundra kulakizmit. Kete nuk duhet gjithashtu me e ngatrrue me politiken e grindjes me kulakizmin, te cilen me tane Furin e vet ia ka imponue Partis, opozita e Zinojevit-Trockit. Me ndermarre ofensive kundra kulakizmit - kjo do te thote me e thye kulakizmin dhe me e likuidue si klase. Jashta ketyne qellimeve ofensiva do t'ishte deklamim, grindje dhe çdo gja tjeter, veç jo ofensive e vertete bolshevike. Me indermarre ofensiven.

Keshtu thote shoku Stalin mbi çashtjen e likuidimit t'elementave kapitalista ne katund ne BRSS dhe, tue u mesue prej tij, na e kemi zbatue politiken e luftimit kundra ketyne elementave, pa deklamue mbi likuidimin e kulakve, para se te piqen k u s h t e t. Na mendojme se politika e ketille asht e drejte (Duertrokitje).

Me argumentime, me te cilat rezoluta e Byros Informative po hjedhe gure kundra gjoja vijes s'one, te likuidimit direkt t'elementave kapitalista ne katund, na natyrisht pajtohemi. Cashtja qendron vetem ne faktin qe ky argumentim flet, dhe hjedhe gure kot me kot. E tane politika e jone dhe rezultatat e saja flasin, si me thane, se Partija e jone, me zhvillimin e kooperativizmit ka pikrisht per objektiv qe vetem te krijoje kushte, te cilat do t'a bajne te mundun zhvillimin e sektorit socjalist ne bujqesi, pa te cilin thanjet mbi likuidimin e elementave ne katund munden vetem me shkaktue ngatrrese ne masat t'ona bujqesore, e ne strukturen e katundit nuk munden me ndryshue kungja.

Kooperativizmi i yne bujqesuer ka hjedhe tashma nji hap serioz perpara, por zhvillimin e tij po e pengojne te metat serioze ne punen t'one ne ket lame. Un ketu kisha me thekesue vetem dy te meta ma te dukshme.

Te disa kuadra t'ona gjinden akoma mbeturinat e botkuptimit te vjeter mbi kooperativizmin. Ato nuk e kuptojne se transformimi socjalist i bujqesis nuk mund te kryhet pa ndihmen e shtetit socjalist. Pushteti i yne populluer duhet, ne masen e gjane, me marre pjese ne financimin e masave qe i sherbejne ketij qellimi, e ne rradhe te pare n'investime te kooperatave te punes dhe kooperativave tera te thjeshta, te cilat jane tue u zhvillue mire. Perveç kesaj paraqitet si nevoje e domosdoshme qe pushteti populluer, dite per dite, t'i ndihmoje kooperatat t'ona ne pikepamja organizative dhe me kuadra te nevojshme profesjonale.

I tane nji varg te metash te kooperatava t'ona del nga puna e mbrendshme e pamjaftueshme dhe nga zhvillimi i pamjaftueshem i demokracis se mbrendeshme ne kooperata. Ne shum prej ketyne ka zane rranje byrakratizmi, i cili i ka zane vendin inisjatives krijuese te turmave qe kryen punet nga ayra. Na duhet vazhdimisht me luftue qe antaret e kooperatave ne tanesi te marrin pjese sa ma aktive ne jeten e kooperatave, t'i shtrojne kolektivisht dhe t'i kryejne detyrat, tadhebequn me votedije dhe te planifikikojne, qe secili prej tyne te punoje sa ma aktivisht ne zhvillimin e kooperatave dhe ne kryemjen e detyrave, qe u vejne para antaret e kooperatave. Shpirti i pergjegjeis s'organeve te kooperativave dhe te nepunesave te kooperatave nder mbledhjete tyne, barshi vet antarve te kooperatave asht pak i zhvilluem. Mbledhjet e kooperatave jane rruga ma e mire e edukimit ekonomik te katundarve, rruga ma e mire per forcimin e shpirtit te kolektivitetit, per kuptimin e interesave te perbashketa. Vetem ne baze te punes se ketille t'antarve te kooperatava do te lindin nga vet katundaret punuesa, kuadrat e reja udhehegese te kooperativizmit t'one bujqesuer.

Ne lidhje me kooperativizmin bujqesuer, duhet ne menyre te veçante me thekesue sektorin shtetnuer ne bujqesi, i cili, perveç kooperativizmit perfaqeson faktorin kryesuer ne ngritjen dhe ne transformimin socjalist te bujqesis s'one. Pasunit bujqesore te shtetit jane tip i sektorit besnik socjalist ne bujqesi. Ndersa randesija e kooperativizmit katundar ne periudhen e sotshme qendron, ne radhe te pare, ne faktin qe ay organizon nji numer shum te madh ekonomish te vogla katundare ne punen e perbashket per mekambjen e bujqesis dhe kryen nji pune shum te madhe edukative ne turmat bujqesore, ndersa detyra e sektorit shtetnuer qendron sot ne radhe te pare ne faktin qe ay t'i tregoje praktikisht katundaris s'one puntore te gjitha epersit e bujqesis socjaliste, t'a ndihmoje ngritjen e tij profesjonale dhe t'i ndihmoje me sherbimet e perditshme si kooperativizmin bujqesuer ashtu edhe katundaret e vegjel e te mesem ne ngritjen e ekonomive te tyne; perveç kesaj pasunit bujqesore te shtetit duhet, ne menyre te veçante, t'orjentohen kah furnizimi sa ma i liri i qyteteve te mdhaja dhe qendrave industrijale.

Por per me muejte me krye ket rol, pasunit t'ona bujqesore duhet te bahen pasuni me te vertete shembullore. Ato sot ende nuk jane ba te ketilla.

Ne sektorin e stacjoneve t'ona te maqinave-traktorave, te cilat po perfaqesojne gjithashtu nji berthame socjaliste ne bujqesi ka pase shum leshime dhe dame. Ne baze te sistemit byrokratik t'udheheqjes, stacjonet t'ona te maqinave traktorave, ne te kaluemen jane ç'frytezue shum pak, jane ba dame te mdhaja ne parkun e traktorave dhe asht punue me shpenzime te mdhaja. Detyra e jone asht qe parku i maqinave-traktorave te çfrytezohet ma mire, sherbimi i maqinave traktorave te jete organizue ma mire dhe t'i sherbeje sa ma teper zhvillimit te shpejte te kooperativizmit t'one bujqesuer.

Zhvillimi i kooperativizmit bujqesuer, nuk do te thote pra me lane anash zhvillimin e pasunive bujqesore te shtetit, por perkundrazi do te thote forcim i tyne. Pikerisht zhvillimi paralel i kooperativizmit bujqesuer pergjithesisht, te kooperatave te punes, te pasunive bujqesore te shtetit dhe te stacjoneve te maqinave-traktorave te ndryshme — qe kjo asht rruga e transformimit socjalist te bujqesis s'one.

Nji çashtje kesi dore, me gjithse me randesi te dores se dyte, perfaqeson ne qytetet prodhimi i imte mallnash, d.m.th. te zejeve ne radhe te pare.

Asht pune e kjarte se zejtarija si edhe çdo prodhim i imt mallnash perfaqeson gjithashtu burimin e tendencave kapitaliste. N'ane tjeter na nuk guxojme me harrue se zejtar nuk asht vetem shitsi i mallnave, por edhe njeriu puntuer i cili ka qene gjithashtu nen çfrytezimin kapitalist dhe i cili nuk mund te rrije pa u-interesue qe pushteti populluer te jete sa ma i forte. Shteti i populiit puntuer do t'a ndihmoje zejtarin, qe t'orientohet ne kushtet e reja. Ai do t'a furnizoje sidomos me lande djegese dhe vegla.

Ai i tregon rrugen e hymjes se tij ne ndertimin socjalist nepermjet kooperatash ase ne baze te vend-punimit te tij individual ne forma tjera te ndryshme. Ne ket pikepamje, per zejtarin vlen principi qe vetem ajo forme asht e mire te cilen ai e kupton dhe e pranon vullnetarisht. Prej kendej vetem shpifsat reakcjonare munden me hjedhe nder prodhuesa te vegjel te qytetit rrenen se si pushteti populluer do te nacjonalizoje dhe shprensoje puntorit e tyne, dhe se si mi perdhune do t'i marri ne kooperata. Perkundrazi pushteti populluer duhet t'a ndihmoje gjithanshem zhvillimin e zejtaris n'ate drejtim qe ajo t'a ruej traditen dhe kualitetin e vet te punes dhe t'a zhvilloje dhe matej. Kuptohet se na duhet njikohesisht te luftojme ngultazi kundra spekulimit, ngritjes se çmimeve dhe tendencave tjera kapitaliste ne lamen e zejtaris.

Natyrisht une nuk i kam thane te gjitha detyrat qe Partija e jone dhe Vendi i jone domos kane me i krye ne periudhen e ndertimit te socjalizmit. Çashtja e mbeturinave tjera te kapitalizmit, qe per kah randesija jane shum ma te volga, do te zgjidhet atehere kur te piqen kushtet. Une ne kete referat e kam thekesue ne menyre te veçante çashtjen e prodhimit te prodhesive te vogla ne katund e ne qytet, per ket arsye, ne ket pikpamje, pikerisht dhe reakcjoni po shpif ma se shumti kundra Partis s'one, para turmave punuese ne katund e ne qytet. Ky Kongres i yni dhe programi qe do te pelqehet do te jene pergjegja ma e mire per shpifsat dhe prove e kjarte per katundaret t'one punuesa dhe prodhuesat e tjere te vegjel, se te gjitha prallat mbi kolektivizimin me perdhune ase mbi shtrengimin e katundarve ase prodhuesave te vegjel te hjekin dore nga pasunit e veta individuale, ase nga dyqanet e veta te zejtaris, jane rrena qe kane per qellim me e prishe aleancen e puntorve, katundarve punuesa dhe njerzve tjere puntore te vendit t'one. PKJ nuk ka ndermende as qe e ka pase kurr ndonji here me perdhune me u imponue katundarve punuesa dhe prodhuesave tjere te vegjel forma te reja socjaliste. Pushteti populluer do t'i ndihmoje edhe n'ekonomit e tyne dhe ne vend punimet individuale, por na jemi te bindun se pervoja e tyne do t'i lidhi ngushte me rrugen socjaliste. Forcat e reakcjonit shpresojne kot se do te munden me shpifje me e thye aleancen e puntorve, katundarve puntore dhe njerzve tjere punuesa te qytetit e te katundit. Perkundrazi çdo hap qe hidhet ma pertej ne ndertimin socjalist do te thote perforcim i matejshem te kesaj aleance". (Duertrokitje).

Ne pjesen e peste te referatit te vet, shoku Kardel foli mbi veshtirsit qe do te hasim ne ndertimin e matejshem socjalist dhe ne lidhje me kete, persa i perket nevojes s'aktivizimit te turmave t'ona punuese ne lufte per socjalizem. Tue theksue rolin qe ne realizimin e ketyne detyrave duhet te luejne organizatat masovike te populiit punues, shoku Kardel u ndale dhe foli mbi detyrat dhe te metat e punes s'one persa i perket Frontit populluer, sindikatave organizatave te rinis, dhe Frontit antifashist te grues.

Ne fund te referatit te tij shoku Kardel tha:

„Shoke e shoqe!

Une i parashtrova para jush pikat themelore te politikes se Partis s'one ne lufte per pushtetin dhe ne lufte per socjalizmin. Kjo politike bazohet ne parimet e pergjithshme teorike te marksizem-lenjinizmit dhe ne pervojen nga Bashkimi Sovjetik, te zbatueme ne forma qe u-pergjigjen kushteve t'ona konkrete. Rezultatet konkrete te kesaj politike te cilat ju i njifni, jane prove se kjo politike e Partis s'one dhe e KQ t'one, me shokun Tito ne krye, ka qene ne themele e drejte dhe se kjo duhet te jete edhe themeli i punes s'one t' ardhshme.

Perpara i kemi perspektivat e kjarta e me punen e vazhdueshme dhe me vendosmenin revolucjonare ne likuidimin e ketyne veshtiresive, keto perspektiva do t'i kthejme ne realitet per te miren e popujve t'one, per dobin e mbare botes socjaliste te te gjitha forcave anti-imperijaliste".

(Mbarimin i referatit te shokut Kardel, te gjithe delegatet e percuellen me manifestime te vazhdueshme entuzjaste, tue brohorite: „TITO-KARDEL")

Rezolucjoni mbi Qendrimin e PKJ-s ndaj byros Informative

Ne lidhje me kundreshtimet qe kane linde ne mes te Komitetit Qendruer te Partis Komuniste te Jugosllavis — nga nji ane, dhe Komitetit Qendruer te Partis Komuniste (bolshevike) te Bashkimit te Republikave Socjaliste Sovjetike e ma vone edhe me Byron Informative te Partive Komuniste — nga ana tjeter, Kongresi i Peste i Partis Komuniste te Jugosllavis e bjen kete

REZOLUCJON

I.

Kongresi i Peste i PKJ e pranon qendrimin e KQ te PKJ ne lidhje me akuzat e KQ te PK(b) te BRSS, e Byros Informative dhe perpjekjen e qendrueshme te tij me i ba me kuptue si KQ te PK(b) te BRSS, ashtu edhe antaret e tjera te Byros Informative per mosperpiknin e akuzave te tyne dhe me e kthye diskutimin ne nji kritike parimore dhe te vertete te punes se PKJ-s, ne qofte se keto partina kane ndonji baze per kete kritike.

II.

Kongresi i Peste konstaton se kritika ne letrat e KQ te PK(b) te BRSS dhe ne rezolucjonin e Byros Informative mbi gjendjen ne PKJ asht e pasakte, e pavertete dhe e padrejte.

Kongresi i Peste i PKJ konstaton se jane te paverteta pohimet se si KQ i PKJ e çon Jugosllavin ne i u 'nenshtrue graduasht shteteve imperijaliste dhe me e kthye ne shtet borgjez, por perkundrazi, asht e vertete se KQ i PKJ-s e çon vendin kah perforcimi i gjithanshem i pavarsis se tij prej imperijalistave dhe perforcimin e socjalizmit ne te, — e me kete rast edhe perforcimin e frontit te pergjithshem demokratik. Gjithashtu jane te paverteta pohimet se ne Jugosllavi po rritet kapitalizmi — ne qytet dhe katund, por perkundrazi po forcohet socjalizmi dhe po bahet lufte konsequente per zhdukjen e elementave kapitalista ne katund. Asht i pavertete pohimi se PKJ po transformohet ne Parti sektarbe byrokratike dhe kullake me dicipline ushtarake, e po shkrihet ne Frontin Populluer, perkundrazi, asht e vertete se PKJ asht Parti legale udheheqse, qe udheheqe Frontin Populluer dhe ne te cilen, me gjithe te metat dhe dobsit, po ushqehet dhe po rritet demokracija mbrenda ne Parti. Gjithashtu asht edhe me akuzat se udheheqsit e PKJ perhapin teorina se si klasa puntore nuk asht dhe s'duhet te jete fuqi udheheqse ne lufte per socjalizem, se si asht e mundun rritja e qete e elementeve kapitalista ne socjalizem se si me masa aventuristike dhe te papregadituna kompremetohet ndertimi socjalist ne Jugosllavi etj. Sidomos asht e rande, e pavertete dhe e padrejte akuza qe udheheqsija e PKJ ban politike antisovjetike dhe e nençmon ne pergjithsi rolin e Armates se Kuqe ne lufte e ne menyre te veçante ndihmen kundrejt Jugosllavis etj. Por, asht e vertete se ne kritikat e permenduna e sidomos ne fushaten qe ka fillue mbas rezolucjonit te Byros Informative mbi gjendjen ne PKJ, çmohet dhe nençmohet ne menyre te padrejte lufta e jone nacional-çlirimtare.

Ne baze te te gjitha ketyne, Kongresi i Peste i PKJ konstaton se KQ i PKJ nuk e ka lane mbas dore doktrinen marksiste-leniniste, por perkundrazi e zbaton drejte dhe me themel doktrinen marksiste-leniniste ne kushtet konkrete te Jugosllavis. (prmiru)

(Vazhdon ne faqen e katert)

Lajme nga Krahina e jonë

Rezultatet e mbrrijtuna gjate garave te para Kongresit tregojne vetedijen e turmave te giana popullore per ndertimin e socjalizmit

Ne garat qe jane zhvillue ne ndere te Kongresit Peste te Partis Komuniste te Jugosllavis ka marre pjese shumica dermuese e njerezve t'one punuesa. N'anen tjeter nuk ka asnji organizate popullore, asnji kolektiv punues, qe nuk e ka dhane kontributin e vet ne realizimin e detyreve te marruna persiper — per ndertimin —e socjalizmit.

Gjate garave te para Kongresit frontistat e qytetit te Prizrenit, kane marre pjese ne ndertimin e shtepijave kooperative tue dhane 2630 ore pune vullnetare ne njerez dhe 2767 ore pune me kafshe bartese. Ne rregullimin e qytetit frontistat kane dhane 11600 ore pune vullnetare dhe 9850 ore pune me kafshe bartese. Gjate kesaj kohe frontistat me punen e tyne vullnetare kane bajte 2200 meter kub gure dhe 450 metar kubik zalle dhe kane rregullue rrugen e re me nji gjatesi prej 2.000 metrash. Frontistat e qytetit te Mitrovices kane dhane 65754 ore pune vullnetare tue ndihmue kolektivin punues te minjeres Trepça e ne rregullimin e qytetit 180 ore ne njerze dhe 200 ore pune me kafshe bartese.

Per rregullimin e qytetit te Prishtines keshilli i Frontit popullor i ketij qyteti ka organizue pjesemarrjen masovike te frontistave ne pune, te cilet kane dhane 24.450 ore pune vullnetare. Organizatat e Frontit te rrethit Gjakoves ne garat e para Kongresit kane korre suksese te mira. Frontistat e ketij rrethi me pune vullnetare kane marre pjese ne punimin e 1200 hektare toke te familjeve te vorfuna tue dhane 15700 ore pune vullnetare ne njerze dhe 430 ore pune me kafshe bartese. Per rregullimin e qytetit kane dhane ma se 4200 ore pune vullnetare ne njerez dhe ma se 12500 ore pune me kafshe bartese. Ne ndertimin e shtepijave kooperative, frontistat e ketij rrethi kane dhane ma se 208.000 ore pune vullnetare ne njerez dhe 150.000 ore pune me kafshe bartese. Perveç ketyne organizatat e Frontit te ketij rrethi kane marre pjese aktivisht ne rregullimin e pyjeve, ne meremetimin dhe ne ngritjen e ndertesave shkollore dhe enteve tjera shoqnore, ne ndertimin e shtepijave te kolonistave ne mbajtjen e pastertis etj. Ne te gjitha keto akcione te Frontit popullor te Gjakoves asht ba pune me nji vlefte prej afer 15 miljon dinaresh.

Organizatat e Frontit popullor te rrethit te Vuçiternes kane organizue pjesemarrjen e frontistave ne ndertimin e shtepijave kooperative dhe rregullimin e qytetit dhe te katundeve, te cilet kane dhane ma se 96.000 ore pune vullnetare ne njerez dhe 29.000 ore pune me kafshe bartese. Frontistat e rrethit te Podujeves kane ndihmue ne ndertimin e shtepijave kooperative, rregullimin e qytetit dhe te katundeve ne punet bujqesore, investimet shtenore, meremetimin dhe ngritjen e shkollave tue dhane ma se 115.000 ore pune vullnetare ne njerez dhe 45.000 ore pune me kafshe bartese. Ne rrethin e Suarekes frontistat kane kontribue ne ndertimin e socjalizmit ke na, tue krye pune te ndryshme gjate garave te para Kongresit me nji vlefte prej ma se 3 miljone e 300 mije dinare. Organizatat e Frontit te rretheve te Kamenices, Istokut dhe Pejes me punen e tyne vullnetare kane ba pune me vlefte prej 14 miljone e 300 mije dinare.

Populli i Kosoves e Metohis nepermjet te garave te para Kongresit e ka ndihmue shtetin dhe Partin e vet ne luften per socjalizem me pune vullnetare qe ka dhane, e cila arrin nji vlefte prej ma se 38 miljone e gjysem dinare.

Ne ndere te Kongresit te Peste te PKJ Frontistat e rrethit Lipljanit kane ndertue tri shtepija kooperative

Gjate garave te para Kongresit te Peste te PKJ, frontistat e rrethit te Lipljanit me nji hov te madh ne pune kane shpejtue ndertimin e shtepijave kooperative. Suksese ma te mira ne ndertimin e shtepijave kooperati e ka korre organizata e Frontit ne Gadimljen e Poshtme, e cila e ka krye ma e para ndertimin e shtepis kooperative. Kjo oragnizate i ka sherbye si shembull te tjerave per organizimin e mire te punes. Ne vendin e ndertimit frontistat, grate dhe te rijt kane punue pa pra. Gjate punes se Kongresit te Peste te PKJ asht punue nate e dite. Me gjithese ne kete punishte shiu ka asgjasue 80.000 cope tulla, punet jane zhvillue pa pengesa, ne saje te punes vetmohuese te frontistave e veçanerisht te mjeshtrit Rame Dushi, i cili pa pushue ka punue dite e nate. Ky perveç punve te shumta qe i bante diten, naten ndeze furrat per pjekjen e tullave. Kete e kane ndihmue Ramiz Xh..a dhe Bajram Ademi.

Edhe organizatat e frontit te katundeve tjera nuk kane mbete mbrapa, por me pe pjese shum te madha dhe vet-mohim ne pune kane ba qe te ndertohen shtepit kooperative ne Magure e Babush. Per ndertimin e shtepis kooperative ne Magure ma se shumti kane ndihmue punoret e minjeres "Golesh". Frontistat e katundeve Mirash i Poshtem dhe Svraçinje jane dallue ma se shumti ne punen per ndertimin e shtepis kooperative ne Babush.

Drejtorija e rrethit per ndertimin e shtepijave kooperative ne Lipljan ka vendose me shpejtue punen ne ndertimin e shtepijave kooperative ne vendet tjera e veçanerisht ne Lipljan, ku punet kane mbete mbrapa.

Kolektivi punues i minjeres „Golesh" ka korre suksese te mira gjate garave te Kongresit

Kolektivi punues i minjeres "Golesh" me sukses i kryen detyret e veta ne prodhim. Ky kolektiv e ka shtue prodhimin gjate muejit korrik per 20% ne krahasim me muejt e perparshem. Me gjithse kapaciteti i prodhimit ne kete minjere asht shtue kolektivi punues ka mberrijte me e realizue me 142%. Veçanerisht suksese te mira kane korre minatoret e galerive, te cilet e kane tejkalue normen e punes per 12% dhe efektin e punes per 30%.

GJAKOVE:

Ne garat e para Kongresit organizata e Rinis se Gjakoves ka perfshi ne radhet e veta 250 te ri e te reja, te cilet ma perpara kane qene jashta rradhave t'organizates se Rinis popullore. Numri i aktivave te Rinis asht shtue prej 17 ne 26. Jane formue 20 çerthuj me 450 antare te ri, gjithashtu jane formue edhe disa grupe gjimnastikore.

Rinija popullore e rrethit te Gjakoves ka ndihmue shum ne ndertimin e shtepijave kooperative e veçanerisht jane dallue aktivet e Rinis te katundeve Bec, Skivjan dhe Brekoc. Cetat punuese te rinis kane ndertue rrugen e re afer parkut ne Gjakove me nji gjatesi prej 500 metrash dhe rrugen ne lagjen "Gec" te gjate prej 150 metrash.

Nga situata nderkombtare

Ne Beograd ka filue debata e pergjithshme mbi konvencjonin e Danubit

Konferenca nderkombtare per rregullimin e regjimit te lundrimit mbi Danub ka fillue nga puna me 30 te muejit te kaluem ne Beograd, simbas vendimit te Keshillit Ministruer te Ministrave te Punve te Jashtme me 12 Dhetuer 1946. Ne ket Konference marrin pjese perfaqesnesit e BRSS ne krye me Andrej Vishinskin, te Britanis se Madhe, te SH.B.A, Bullgaris, Rumanis t'Ungaris, te R.S.S t'Ukrahines, te Çekosllovakis, te Jugosllavis, te Frances dhe t'Austris.

Ne sesjonin e pare qe ka mbajte kjo Konference nderkombtare, jane çfaqe dy pikpamje ne lidhje me vleften e regjimeve dhe konventave te maparshme per lundrimin mbi Danub. Perfaqesuesit e fuqive prendimore kane perkrahe pikepamjen se vlefta e konventave te ma parshme mbi lundrimin ne Danub nuk mund te ndrrohet pa pelqimin e tyne, mbasi ato konventa i u kane sigurue atyne shteteve, e jo shteteve nder-Danubjane, kontrollimin ekonomik e politik te kesaj vije te randesishme komunikacjoni. N'anen tjeter, delegacjoni i Bashkimit Sovjetik dhe delegacjonet e shteteve demokratike nder-Danubjan e kane vue ne dukje diferencen ne mes te gjendjes ne vjetet 1856, 1878 dhe 1921, kur jane prue konventat e ma parshme mbi lundrimin ne Danub, dhe te gjendjes se sotshme. Para kesaj lufte shtetet nder-Danubjane kane qene te mvarruna nga shtetet e mdhaja, por ato sot jane sovrane dhe te forta ekonomikisht e politikisht, kurkush nuk mundet me ngul kambe per „te drejtat e fituem" persa i perket regjimit te lundrimit mbi Danub. Mandej, ne vendimin e Keshillit te Ministrave te Punve te Jashtem, simbas te cilit asht mbledhun kjo Konferenca, thuhet kjartazi se Konferenca duhet t'a perpiloje konventen e re mbi regjimin e lundrimit ne Danub.

Konferenca vazhdon.

Rezolucjoni mbi qendrimin e PKJ-s ndaj byros Informative

(Vijon nga faqja e trete)

III.

Kongresi i Peste i PKJ konstanton se, me gjith akuzat e padrejta dhe kundershtimet e permenduna, udheheqsija e PKJ dhe PKJ i ka ndejte besnik ne çdo gja parimeve te solidaritetit proletar-nderkombetar dhe bashkimit te Frontit antiimperijalist demokratik.

IV.

Kongresi i Peste i PKJ konstaton qe KQ i PKJ duhet me ba shka asht e mundun qe te likujdohen kundershtimet me Komitetin Qendruer te Partis Komuniste (bolshevike) te Bashkimit te Republikave socjaliste Sovjetike dhe me u perpjeke qe KQ te PK(b) te BRSS t'i ipen te gjitha mundesit qe mu ne vend me u vertetue per akuzat e e veta te padrejta.

V.

Kongresi i Peste i PKJ konstaton se PKJ nuk asht perjashtue prej Byros Informative sepse nuk ka marre pjese ne mbledhjen e fundit te Byros Informative dhe konsideron qe mbas likujdimit te kundershtimeve ne mes te KQ te PKJ dhe te KQ te PK(b) te BRSS, do t'ishte rrexue edhe kjo arsye per mosmarrjen pjese te saje ne Byron Informative. (delegatet ngrihen nga vendet me duer trokitje te gjata dhe frenetike).

Pagesa e prodhimeve bujqesore te bleme nga bujqit do te bahet me ane te çekave akreditiv

Rregullorja mbi blemjen e artikujve bujqesor ket vjet parashet dy menyra per pagimin e artikujve bujqesor. Artikujt bujqesor mund te paguhen ne te holla te gatshme dhe me çeka akreditiv simbas deshires se prodhuesit. Asht n'interesin e vet bujqeve dhe te komunitetit t'one qe te gjithe bujqit prodhuesa te pranojne menyren e dyte te pageses, d.m.th. pagesen me çeka. Kjo menyre e pageses asht provue edhe ne vjetin e kaluem dhe me gjithse ka qene nji gja e re asht prite mire nga te gjitha shtresat e bujqeve t'one.

Me anen e çekave akreditiv mund te bahet pagesa e tatimit, pagesat tjera dhe mund te bahet blemja e artikujve te ndryshem. Vleften e tyne e siguron banka. Me anen e ketyne çekave lehtesohet puna rreth pageses se prodhimeve bujqesore dhe evitohet çdo ngatrrese. Ne qofte se bujku ka nevoje mundet me i terhjeke te hollat gjithmone prane zyres postale ma t'aferme, tue e dorezue çekun perkates.

Aftesimi i kuadrave te nepunesave ne tregti

Perseri asht organizue rrjeta e gjane e kurseve profesjonale per aftesimin e nepunesave ne tregti. Ne Prishtine asht organizue kursi per ndihmesa tregtaresh. Ket kurs e frekuentojne 130 ndigjuesa nga Prishtina, Gilani, Kamenica dhe Liplani.

Kurse te tilla jane organizue edhe ne Mitrovice ku marrin pjese 111 ndigjuesa, ne Peje 109 e ne Prizren 112 ndjeska. Vetem gjate keti viti ne kurset e ndryshme jane aftesue afer 1000 puntore ne tregti.

Keto kurse kane randesi te madhe per zhvillimin rrjetit tregtar ne Krahinen t'one.

Ket vjet ne pyjet e bukra te Deçanit do te ndertohet shtepija e prehjes per minatoret e Trepçes

Ne pyllin e Deçanit ket vjet do te ndertohet shtepija moderne per prehjen e puntorve dhe nepunesave te kolektivit minatore te Trepçes. Kjo ndertese do te ndertohet ne kater kate. Perveç te tjerave kjo ndertese do te pajiset me sallen e kinemas, salonin e shahut, pingpangut, mandej me bibloteke, salle leximi dhe dhomen per shkrim. Dhomat do te jene me nji, dy dhe tre shtreten dhe te pajisuna me mobiljet e duhuna. Para nderteses do te rregullohet parku dhe lulishta, e n'afersit e parkut bazeni per banjo. Ne Bistricen e Deçanit do te ndertohet centrali elektrik, i cili do te pajise shtepin e prehjes me drite.

Lajme te shkurta

ATHINE:

Agjensija „Frans-Pres" njofton se njesit e Armates Demokratike e kane rrahe me mortaja periferin e Selenikut-Zejtinliek, ku gjindet magazinat monarko-fashiste te municjonit. Simbas lajmit po te kesaj agjensije, partizanet e kane hedhe n'ajer nji kompozicjon hekurudhuer ne rrugen Serez—Selanik.

SHANSIU-VERIOR:

Ne nji komunikate te gjeneral shtabit t'ushtris Nacjonal-çlirimtare kineze, vehet ne dukje se gjate vjetit te fundit, trupat e Kuomintangut kane humbe 1.521.400 ushtare, prej te cilve 453.000 te zanun robe. Humbjet e Armates Nacjonal-çlirimtare mbrenda ksaj kohe jane: 452.600 ushtare.

MOSKE:

Agjensia „Tass" njofton se partija progresive ne SH.B.A. ka mbajte nji kongres ne Filadelfi, ku asht ba organizimi i ri, asht caktue programi paraelektoral dhe jane kandidue: Henri Valasi per kryetar te SH.B.A-s dhe Glen Tejlori nenkryetar. Programi i aprovuem ne kongres kerkon perforcimin e organizates se kombeve te bashkueme dhe marreveshtjen botnore mbi çarmatimin dhe vendosjen e marredhanjeve miqesore me BRSS-n.

ROME:

Agjensija „Tanjug" njofton se sekretari i pergjithshem i Partis Komuniste t'Italis, Palmiro Toljati ka dale i sheruem nga spitali. Ne nji artikull te vetin qe e ka botue Toljati ne fletoren „Unita" thuhet se n'Itali egzistojne disa fuqi ne sherbim t'imperjalizmit te huej, te cilat duen me e shtye vendin ne aventura luftarake.

PARIZ:

Korespondenti i „Tanjugut" njofton se ne mbare Francen po vazhdojne greva te shkurta te puntorve neper sipermarrje ne shenje protesti kundra qeveris s' Andreja Marjo.

Botim i Keshillit Krahinuer te Frontit popullor—Shtypshkroja Krahinore e Frontit Popullor Pajtimet ne Be tore i pranon: Administrata dhe ekspedicioni.